

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 11 februarie 2024
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte. Nu se acordă puncte din oficiu.

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

De câte ori sunt scos la lecție
Răspund anapoda
La toate întrebările.

- Cum stai cu istoria?
Mă întrebă profesorul.
- Prost, foarte prost,
Abia am încheiat o pace trainică
Cu turcii.

- Care e legea gravitației?
- Oriunde ne-am afla,
Pe apă sau pe uscat,
Pe jos sau în aer,
Toate lucrurile trebuie să ne cadă
În cap.

- Pe ce treaptă de civilizație
Ne aflăm?
- În epoca pietrei neșlefuite,
Întrucât singura piatră șlefuită
Care se găsisese,
Inima,
A fost pierdută.

- Știi să faci harta marilor noastre speranțe?
- Da, din baloane colorate.
La fiecare vânt puternic
Mai zboară câte un balon.

Din toate astea se vede clar
C-o să rămân repetent,
Și pe bună dreptate.

(Marin Sorescu, *La lecție*)

B.

În luna aceea, în clasă, lucrurile au luat o întorsătură proastă, mai proastă chiar decât sâmbătă.

Camus, somat de taica Simon să repete la lecția de instrucție civică lucrurile cu care fusese dăscălit cu două zile în urmă privitor la „cetățean”, își atrase muștrări lipsite de orice blândețe.

Nimic nu i se desprindea de pe buze, toată fața lui exprima un travaliu de expulzie intelectuală cumplit de dureros, de parcă mintea i-ar fi fost astupată.

„Cetățean! Cetățean! Se gândeau și ceilalți, mai puțin zăpăciți, ce-o mai fi însemnând și porcăria asta?”

– Spun eu, domnule! făcu La Crique, pocnindu-și arătătorul și mijlociul de degetul gros.

– Nu, nu tu!

Și adresându-i-se lui Camus, care continua să stea în picioare, cu capul bălângănindu-i-se și cu ochii pierduți, zise:

– Vasăzică nu știi ce-i acela cetățean?

– !...

– Am să vă ard la toți o oră de arest în după-amiaza asta!

Fiori reci îi străbătură pe șira spinării.

– În sfârșit, voi! Voi sunteți cetățeni? făcu învățătorul, voind cu orice preț să le smulgă un răspuns.

– Da, domnule! răspuse Camus, amintindu-și că asistase împreună cu tatăl lui la o întrunire electorală la care domnul marchiz, deputatul, urma să-și cinstească electorii cu câte un pahar și să le strângă mâna, ba chiar îi și spusese tatălui lui Camus: „E fiul dumitale cetățeanul ăsta? Pare inteligent!”

– Cetățean, tu! răcni furibund învățătorul, roșu ca sfecla de mânie, ei bine, da, frumos îți șade ca cetățean! Halal cetățean!

– Nu, domnule, își luă vorba-ndărăt Camus, care, la urma urmei, nu ținea la titulatura asta.

– Și-atunci de ce nu ești cetățean?

– !...

– Spune-i, mormăi sictirit La Crique printre dinți [...]

– Ce spui acolo, La Crique?

– Spu... spuneam... că... că...

– Că ce?

– Că pentru că-i prea mic, de asta!

– Aha! Ei, vedeți? Acum ați priceput?

Răspunsul lui La Crique avu efectul pe care-l are roua binefăcătoare asupra ogorului părjolit de uscăciune al memoriei lor; frânturi de frază, de texte alese, cioburi de cetățean prindeau să se închege la loc, îmbucându-se încetul cu încetul, că până și Camus, mai puțin hăbăuc, mulțumindu-i din toată ființa sa lui La Crique, salvatorul, contribui la reconstituirea „cetățeanului”.

În sfârșit, scăpaseră și de asta.

Dar când trecură la corectarea temei privind sistemul metric, treaba n-a mai fost nostimă deloc. Preocupați cum erau cu două zile în urmă, uitaseră în timp ce copiau să schimbe cuvintele și să numere greșelile de ortografie, care corespundeau, întrucâtva, priceperii fiecăruia la materia cu pricina, pricepere matematic dozată prin dictări bisăptămânale. Dimpotrivă, săriseră cuvinte, puseseră literă mare unde nu trebuia și punctul aiurea. Lucrarea lui Lebrac mai cu seamă era jalnică, resimțindu-se, vădit lucru, de pe urma copleșitoarelor lui griji de șef.

Așa că pe el l-a scos la tablă taica Simon, roșu de mânie și cu ochii lucindu-i îndărătul ochelarilor, ca pupilele de pisică, noaptea.

Ca toți colegii lui, de altfel, Lebrac fu învinuit și dovedit cum că ar fi copiat: firește, lucru nu era pus la îndoială de nimeni, inutil să te mai pui în gură cu taica Simon pentru asta. Dar ceea ce voia acesta din partea elevului era să știe, barem, dacă se pricepe să tragă vreun folos de pe urma acestui exercițiu izgonit în principiu din metodele pedagogiei moderne.

– Ce e metrul, Lebrac?

– !...

- Ce e sistemul metric?
- !...
- Cum s-a obținut lungimea metrului?
- Păi...

Prea departe de La Crique, Lebrac, cu urechea la pândă, fruntea groaznic de încrețită, asuda sudori de sânge ca să-și amintească vreo cât de vagă noțiune ce-ar fi avut legătură cu materia în cauză. În sfârșit, își aminti vag, foarte vag, de două nume proprii citate: Delambre și La Condamine, măsurători celebri de bucăți de meridian. Din nefericire, în mintea lui, Delambre se asocia cu pipele din spumă ce luceau în vitrina lui Leon, cel cu debitul de tutun. Așa că se hazardă însă le rostească numele, dar cu întreaga îndoială ce se cuvenea într-o atât de gravă împrejurare:

– Sunt Lécume¹ și Lecon²... Lecon!

Cum? Ce-ai zis? Stai așa! făcu taica Simon în culmea mâniei. Acum te-ai apucat să-i insulti pe savanți, nu-i așa? Da' știu că ești obraznic! Cât despre repertoriu, ce să mai spun! Felicitările mele, băiete!

Și unde mai pui, adăugă învățătorul ca să-l dea gata pe nefericit, unde mai pui că tatăl tău m-a rugat să mă ocup mai mult de tine! Se pare că nici acasă nu te spetești cu treaba; veșnic bați drumurile, vagabondezi ca o haimana, ca un golan, în loc să te gândești să-ți vâri niște lucruri bune în minte. Ei bine, băiete! dacă la ora unsprezece n-o să-mi spui tot ce am să mai repet încă o dată, pentru tine și pentru colegii tăi, care sunt la fel de breji ca și tine, te previn că, pentru început, am să-ți trântesc un arest de la patru la șase în fiecare după-amiază, până o să meargă treaba! Asta-i!

Tunetele lui Zeus de s-ar fi abătut asupra clasei și n-ar fi stârnit stupoare mai profundă.

Rămaseră zdrobiți cu toții de amenințarea aceea înspăimântătoare.

Așa că Lebrac și ceilalți, cu mic cu mare, ascultară în ziua aceea cu o atenție sporită cuvintele învățătorului care expuneau furios abuzurile vechilor sisteme de măsuri și greutate, ca și necesitatea unui sistem unic. Iar dacă în sinea lor nu aprobară deloc măsurătoarea meridianului de la Dunkerque la Barcelona, dacă se bucurară de pe urma necazurilor lui Delambre și-a bătăii de cap a lui Méchain, reținură cu grijă incidentele și peripețiile pentru conduita lor personală și salvarea imediată; dar Camus și Lebrac, Tintin și chiar La Crique, partizan al „Progresului”, la fel ca toți ceilalți, își jurară, fir'ar să fie, ca în amintirea acelei spaime cumplite, să recurgă cât mai curând la măsuratul prin picior și șchioapă, precum părinții și bunicii lor.

(Louis Pergaud, *Războiul bumbilor*)

¹ În traducere: *Spuma* (fr.)

² În traducere: *Prostul* (fr.)

C.

Aplicațiile, instrumentele sau platformele educaționale sunt o modalitate excelentă de a completa învățarea tradițională la clasă, oferind atât resurse și conținut digital pentru elevi și studenți, cât și spații virtuale pentru realizarea de activități educative diverse. Aceste aplicații, instrumente și platforme includ adesea caracteristici precum conținut interactiv, chestionare și jocuri, îndrumare și mentorat virtual și combinații ale acestora – parcursuri de învățare personalizate. Pot fi folosite pentru a ajuta elevii să învețe, să-și dezvolte abilități, să-și formeze atitudini – de la matematică și științe (STEM) până la arte și științe sociale. În plus, multe dintre aceste aplicații, instrumente și platforme includ funcții de consemnare a rezultatelor și analiză (comparativă), care le permit cadrelor didactice să monitorizeze progresul elevilor/studenților și să măsoare eficacitatea intervențiilor educative.

DigitalEdu – resurse educaționale deschise – o bază de date cu resursele educaționale în format digital create de cadre didactice, organizate pe discipline și ani de studiu. Conține linkuri la peste 7000 de teste, fișe de lucru, jocuri didactice, filme și simulări. (actualizare: 09.01.2023)

eTwinning – Platforma europeană eTwinning, susținută de Comisia Europeană, cu peste 1 milion de profesori. Prin eTwinning, cadrele didactice pot proiecta și desfășura proiecte educaționale în parteneriat, între mai multe clase din școli europene. Pot fi proiecte pe discipline de studiu sau transdisciplinare. Înscrierea unui proiect se face din Desktopul eTwinning, prin accesarea platformei din contul personal (nume de utilizator și parola). Idei și resurse pentru proiecte: etwinning.ro/idei-si-resurse-pentru-proiecte/.

(<https://educatia-digitala.ro/aplicatii-instrumente-si-platforme-educationale>)

SUBIECTUL I**20 de puncte**

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conține doar cuvinte derivate seria:
 - a. anapoda, profesorul, am încheiat;
 - b. trainică, întrucât, civilizație;
 - c. neșlefuite, întorsătură, dreptate;
 - d. marilor, repetent, întrebările.

2 puncte

2. Seria în care toate cuvintele conțin diftong este:
 - a. cioburi, cetățean, corectarea;
 - b. două, îndoială, voia;
 - c. ceilalți, voind, priceperii;
 - d. continua, temei, exercițiu.

2 puncte

3. În enunțul: *Dar când trecură la corectarea temei privind sistemul metric, treaba n-a mai fost nostimă deloc*, există:
 - a. trei substantive în acuzativ;
 - b. două substantive în acuzativ, un substantiv în genitiv și un substantiv în nominativ;
 - c. trei substantive în acuzativ și unul în genitiv;
 - d. două substantive în acuzativ, un substantiv în genitiv și două substantive în nominativ.

2 puncte

Scrive pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Alcătuieste un enunț cu omofonul cuvântului subliniat în secvența: *treaba n-a mai fost nostimă deloc*.

2 puncte
5. Precizează sinonimele cuvintelor subliniate în secvența: *Așa că Lebrac și ceilalți, cu mic cu mare, ascultară în ziua aceea cu o atenție sporită cuvintele învățătorului care expuneau furios abuzurile vechilor sisteme de măsuri și greutăți*.

2 puncte
6. Notează numărul sunetelor din fiecare cuvânt dat: *picioare și închege*.

2 puncte
7. Transcrie predicatelor din secvența: *Din toate astea se vede clar/C-o să rămân repetent*.

2 puncte
8. Menționează funcția sintactică a substantivelor subliniate în secvența: *Răspunsul lui La Crique avu efectul pe care-l are roua binefăcătoare asupra ogorului pârjolit*.

2 puncte
9. Formulează două enunțuri în care verbul *a face* să fie la supin și să îndeplinească funcțiile sintactice de nume predicativ și de atribut verbal.

2 puncte
10. Transcrie propozițiile aflate în raport de coordonare copulativă din secvența: *răspunse Camus, amintindu-și că asistase împreună cu tatăl lui la o întrunire electorală la care domnul marchiz, deputatul, urma să-și cinstească electorii cu câte un pahar și să le strângă mâna*.

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte**

1. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, un element de conținut comun celor trei texte-suport. **6 puncte**
2. Ilustrează, în minimum 30 de cuvinte, o semnificație a baloanelor colorate, așa cum se desprinde din textul **A**, valorificând o secvență reprezentativă din text. **6 puncte**
3. Interpretează semnificația secvenței *exercițiu izgonit în principiu din metodele pedagogiei moderne* din textul **B**. Susține-ți răspunsul utilizând încă o secvență din același text. **6 puncte**
4. Prezintă două trăsături ale textului nonliterar, valorificând textul **C**. **6 puncte**
5. Interpretează, în minimum 50 de cuvinte, o figură de stil identificată în strofa a patra a textului **A**. **8 puncte**
6. Prezintă, în minimum 70 de cuvinte, rolul dialogului în textul **B**. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**40 de puncte**

Scrive un text, de minimum 200 de cuvinte, în care să relatezi la persoana I o întâmplare petrecută la școală, care a devenit pentru tine o lecție de viață.

În redactarea textului, vei integra descrierea unei emoții, în minimum 30 de cuvinte, și o secvență dialogată de minimum șase replici.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.